

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.
08/5819 FM KRR

Dato
13. januar 2008

Utkast til forskrift om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

Verdepapirfondenes forening er tilfeldigvis gjort kjent med Finansdepartementets brev datert 19. desember 2008 vedrørende foreleggelse av forskriftsutkast om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. I brevet skriver departementet at det finner det hensiktsmessig at utkastet foregges særlig berørte instanser før det vedtas. Det synes vi er bra. Etter vår oppfatning illustrerer imidlertid det faktum at departementet ikke anser den norske verdipapirfundsbransjen å tilhøre denne gruppen, en manglende forståelse for at hvitvaskingsregelverket i vesentlig grad også berører verdipapirfundsbransjen.

Dette inntrykket forsterkes av at departementet, på et område som særlig berører verdipapirfundsbransjen, foretar en vesentlig regelverksskjerpelse – så vel i forhold til gjeldende forskrift som i forhold til forslaget fra lovutvalget. Konkret gjelder dette forslaget om at det ikke lenger skal være mulig å benytte bekreftet kopi av legitimasjonsdokumenter, jf. § 4 i departementets forslag.

Departementet opplyser at dette forslaget har sin bakgrunn i at Kredittilsynet under høringen av lovutvalgets innstilling tok til ordet for at alternativet med bekreftet kopi burde utgå. I Kredittilsynets høringsuttalelse skrives følgende:

I den tidligere hvitvaskingsforskriften (7. februar 1994 nr. 118) § 3 første ledd var det et alternativ i særlige tilfelle for at "postfunksjonær, herunder landpostbud, politiet, advokat, statsautorisert eller registrert revisor", samt rapporteringspliktige foretak, kan foreta slik bekreftelse av kopi. I praksis er det ingen av de forannevnte personer, eller instanser som bekrefter legitimasjon (vår understrekning).

Dette stemmer imidlertid ikke. Vi viser til at de aller fleste av foreningens medlemsselskaper gjennomfører legitimasjonskontrollen nettopp ved at kunden sender inn kopi av legitimasjonsdokumenter bekreftet av personer eller instanser som etter dagens bestemmelser har adgang til å foreta slik bekreftelse. Det er kun et fåtall norske fondsforvaltningsselskaper som gjennomfører legitimasjonskontrollen ensidig gjennom krav om personlig frammøte, herunder bruk av Postens PUM tjeneste.

Vi stiller oss således helt uforstående til Kredittilsynets påstand om at det er ingen som bekrefter legitimasjon og at dette brukes som argument for å fjerne denne adgangen. Det vil

etter vårt skjønn derfor være sterkt kritikkverdig dersom adgangen til å bruke bekreftet kopi fjernes på grunnlag av feil faktiske forutsetninger om hva som er gjeldende praksis, og uten at en så vesentlig skjerpelse av regelverket har vært gjort til gjenstand for alminnelig høring.

Vi viser dessuten til at forslaget, dersom det blir stående, vil påføre norske forvaltningsselskaper en betydelig konkurransemessig ulempe i sin eksportrettede virksomhet, jf. at legitimasjonskontrollen i en rekke andre land nettopp er basert på bruk av bekreftet kopi av legitimasjonsdokumenter. Et krav om personlig frammøte vil operasjonelt sett være svært utfordrende å håndtere for norske forvaltningsselskaper i forhold til utenlandske kunder. Vi viser i den forbindelse til uttalelsene som er sendt departementet fra to av foreningens medlemsselskaper (ODIN Forvaltning og Skagen Fondene).

Etter vårt skjønn er forslaget om å fjerne adgangen til å benytte bekreftet kopi av legitimasjonsdokumenter også i strid med premisset i lovproposisjonen om *"å erstatte hovedregelen om personlig fremmøte etter hvitvaskingslovens § 5 med et krav om ytterligere dokumentasjon i tilfeller der kunden benytter fysisk legitimasjon og ikke har vært fysisk til stede hos den rapporteringspliktige."* Dette er etter vår vurdering uforenlig med at en kunde ikke kan framlegge bekreftet kopi av sin legitimasjon, jf. at det umulig kan være slik at departementet mener at kunden skal sende inn originaldokumenter i posten?

På denne bakgrunn vil vi på det sterkeste anmode departementet om at adgangen til å godta bekreftet kopi av legitimasjonsdokumenter opprettholdes.

Avslutningsvis kan det være på sin plass å minne om at tegning av andeler i verdipapirfond utelukkende skjer ved at tegningsbeløpet overføres fra en bankkonto til fondets konto. Dette er både i direktivet og i lovproposisjonen fremhevet som en metode for forsterket kontroll. For verdipapirfondskunder er det således snakk om en dobbelkontroll ved at identifikasjon kreves både ved opprettelse av bankkonto og ved tegning av andeler i verdipapirfond. Tilsvarende skjer innløsninger av andeler i verdipapirfond ved at beløpet overføres til en eksisterende bankkonto hvor det skjer en kontroll på at den som er registrert som disponert på kontoen er den samme som er registrert som andelseier.

Med vennlig hilsen
Verdipapirfondenes forening

Lasse Ruud
Adm. direktør